

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

citi

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

**«БІЗНЕС-КЛІМАТ В УКРАЇНІ:
ПОСТ-ПАНДЕМІЧНИЙ
ГОРИЗОНТ»**

ВЕРЕСЕНЬ 2021

ВИСНОВКИ

В опитуванні, яке проводилося з 25 серпня по 15 вересня 2021 року, взяли участь **100** керівників та топ-менеджерів компаній-членів Палати. Переважна більшість респондентів опитування – це керівники компаній (**77%**).

90% представників бізнес-спільноти дають оптимістичний прогноз щодо фінансового стану своїх компаній на кінець 2021 року: **62%** компаній досягнуть запланованих фінансових результатів, **28%** - досягнуть більше, ніж було заплановано. Лише **10%** компаній не зможуть досягти запланованих фінансових результатів.

Респонденти спрогнозували дохід, кількість працівників та інвестицій їх компаній на кінець 2021 року. **59%** опитаних сподіваються на збільшення доходів, **5%** респондентів прогнозують зменшення доходів. **52%** респондентів зазначили, що кількість працівників залишається незмінною, **42%** - планують збільшити кількість працівників. **35%** прогнозують збільшення інвестицій, **10%** - зменшення.

Членів Палати попросили порівняти дохід їх компаній, кількість працівників та інвестиції у 2021 році з даними 2020 року. **65%** відзначили збільшення доходів, **46%** - збільшення кількості працівників, **37%** - збільшення інвестицій.

ВИСНОВКИ

93% представників бізнес-спільноти відзначили, що впровадження реальної та ефективної судової реформи, верховенства права, справедливого правосуддя та викорінення корупції – пріоритет №1 для Уряду України задля досягнення економічного зростання, покращення бізнес-клімату та залучення прямих іноземних інвестицій.

Інші ключові стратегічні кроки: гарантування справедливої, рівної, передбачуваної та прозорої податкової політики і чесної конкуренції (**52%**); забезпечення макроекономічної стабільності та продовження співпраці з МВФ (**26%**); забезпечення передбачуваності нормативно-правового середовища для інвесторів (**23%**); захист інвестицій та прав власності (**21%**).

Суди (**56%**), правоохоронні органи (**32%**), олігархи (**28%**), та податкові органи (**28%**) створюють найбільші перешкоди для бізнесу в Україні.

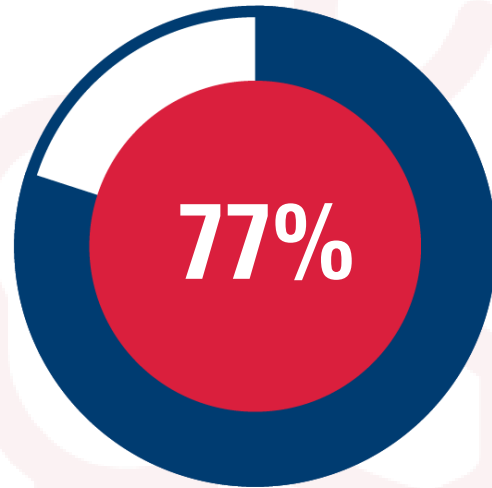
Топ-3 ключових занепокоєння щодо ведення бізнесу протягом наступних шести місяців – це можливість нового локдауну (**61%**), геополітична невизначеність (**53%**), загострення конфлікту з Росією (**39%**). Серед інших занепокоєнь: неможливість досягнення запланованих фінансових результатів (**29%**), безпека співробітників (**22%**), неможливість інвестувати (**16%**).

В середньому, від **20%** до **50%** працівників компаній-членів Палати перехворіли на COVID-19; **40% - 70%** працівників компаній-респондентів вакцинувалися від COVID-19.

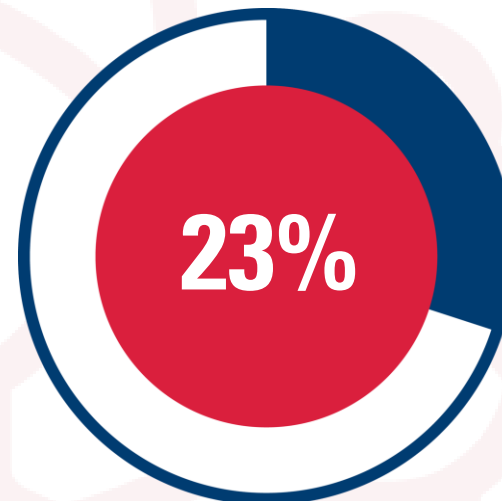
Представників бізнес-спільноти попросили вказати поточний формат роботи їх компаній. **74%** компаній мають гібридний формат роботи або працюють позмінно. **17%** респондентів зазначили, що всі працівники повернулися до офісу, а у **9%** компаній всі співробітники продовжують працювати віддалено.

РЕСПОНДЕНТИ

100 представників компаній-членів Палати:
найбільші українські та міжнародні інвестори

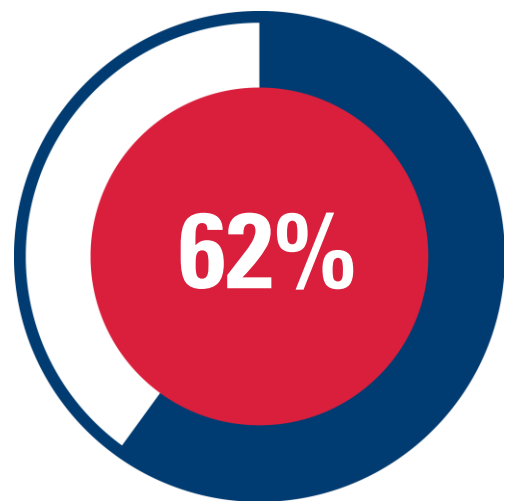

керівники компаній

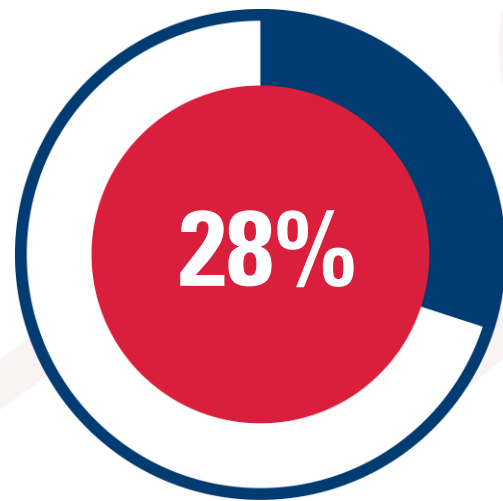

топ-менеджмент

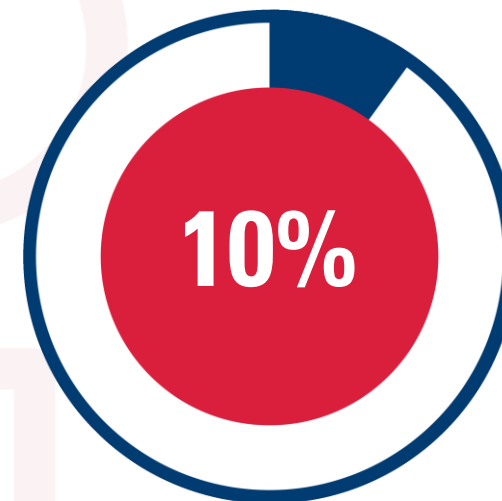
ПРОГНОЗ: ФІНАНСОВИЙ СТАН КОМПАНІЙ НА КІНЕЦЬ 2021 РОКУ

досягнуть запланованих
фінансових
результатів

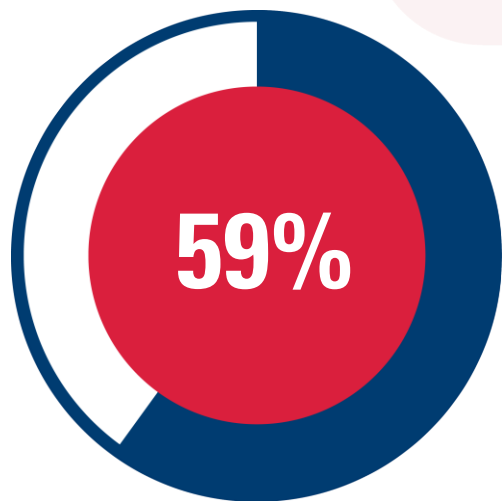

досягнуть більше,
ніж було
заплановано

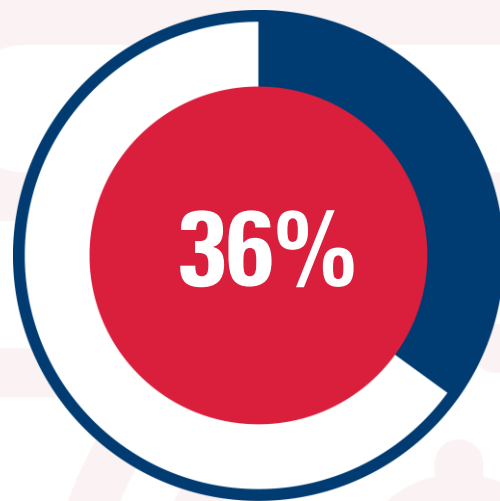

не зможуть досягнути
запланованих фінансових
результатів

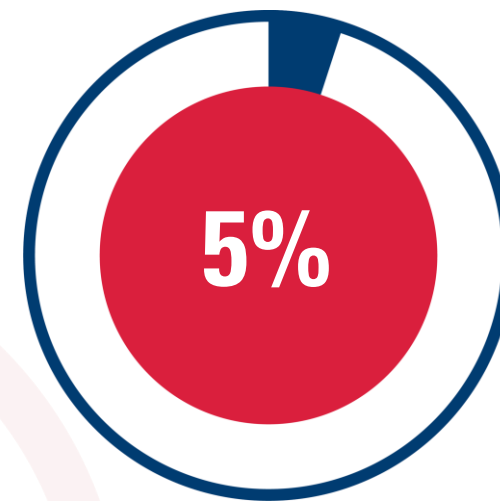
ПРОГНОЗ: ДОХОДИ КОМПАНІЙ НА КІНЕЦЬ 2021 РОКУ

збільшаться

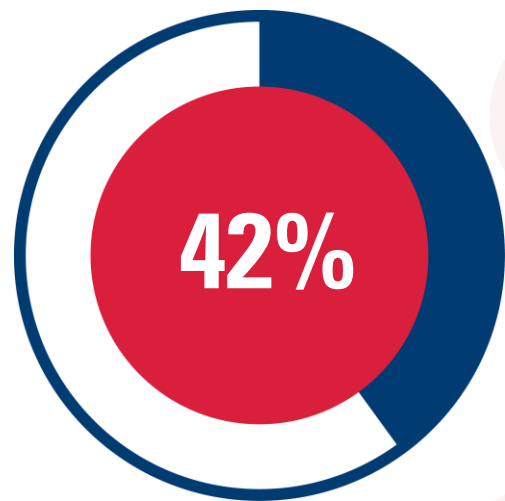

не зміняться

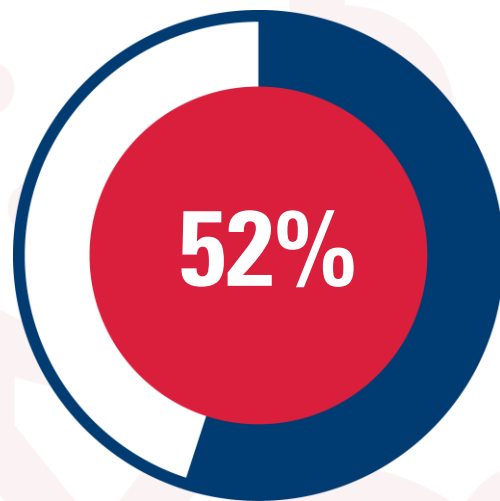

зменшаться

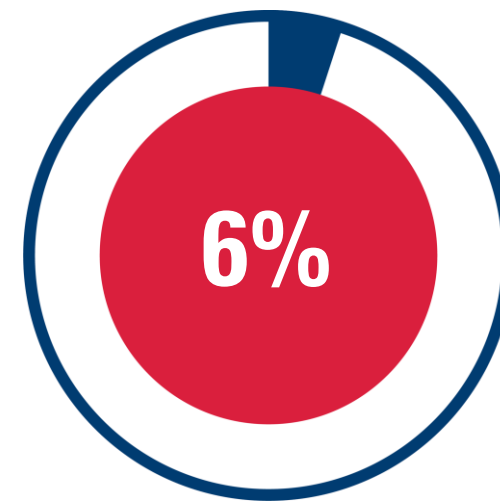
ПРОГНОЗ: КІЛЬКІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ НА КІНЕЦЬ 2021 РОКУ

збільшиться

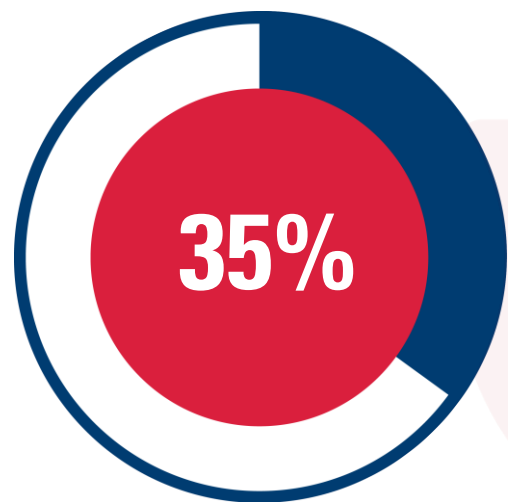

не зміниться

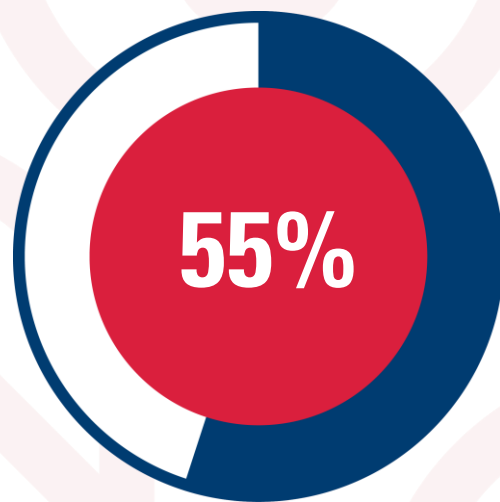

зменшиться

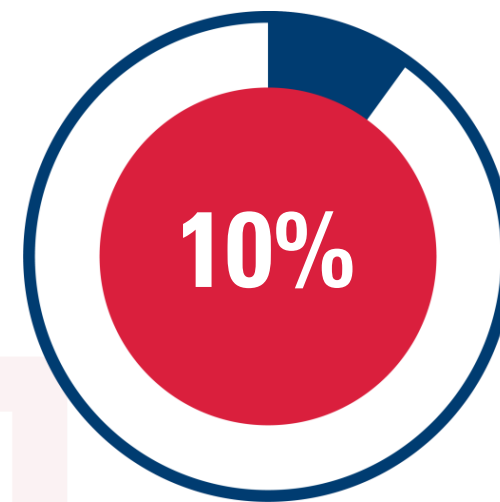
ПРОГНОЗ: ІНВЕСТИЦІЇ НА КІНЕЦЬ 2021 РОКУ

збільшаться

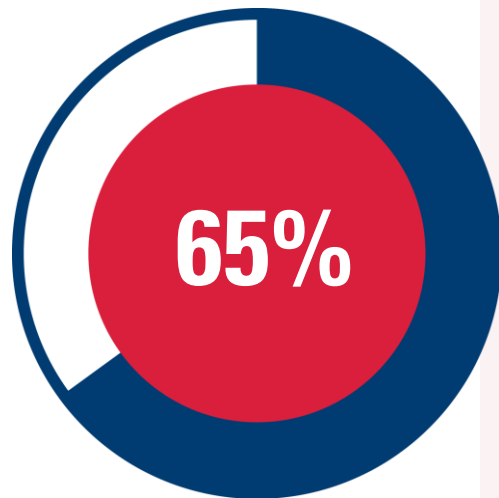

не зміняться

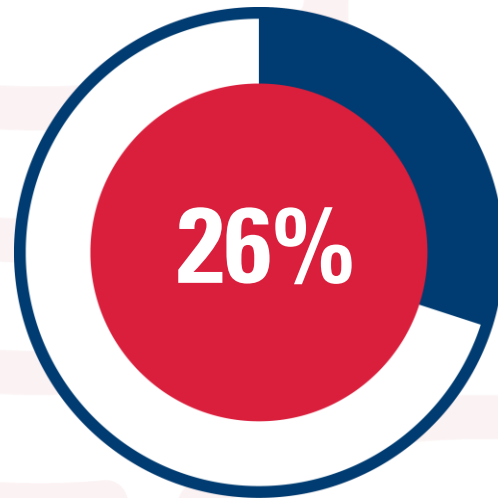

зменшаться

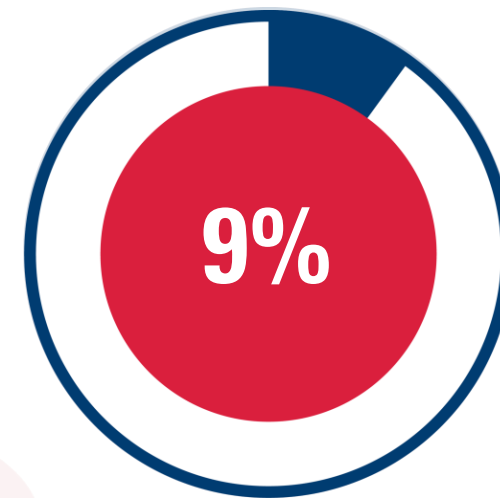
ДОХІД КОМПАНІЙ У 2021 РОЦІ В ПОРІВНЯННІ З 2020 РОКОМ

збільшився

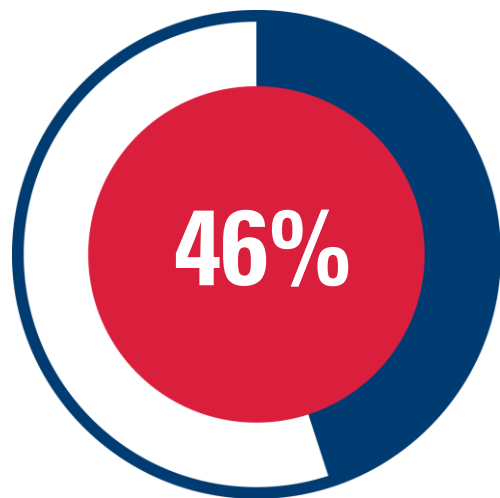

не змінився

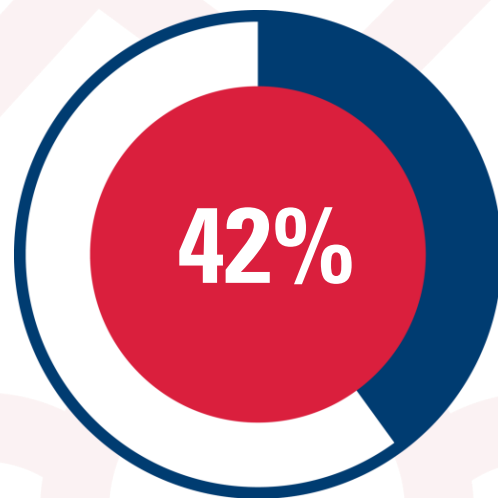

зменшився

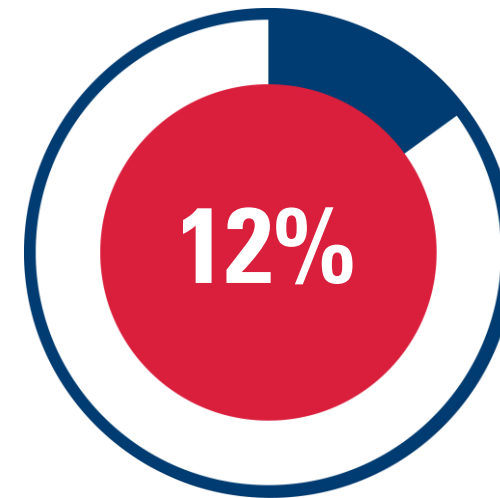
КІЛЬКІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ КОМПАНІЙ У 2021 РОЦІ В ПОРІВНЯННІ З 2020 РОКОМ

збільшилася

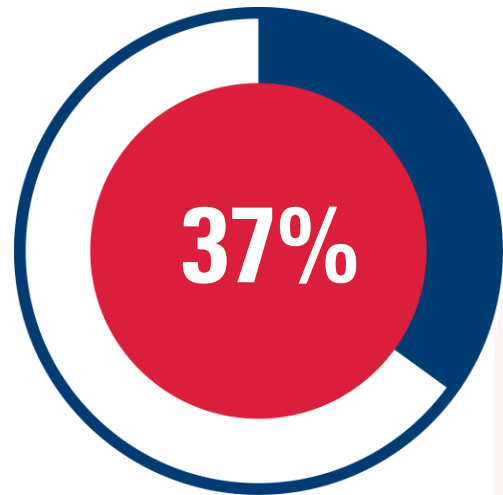

не змінилася

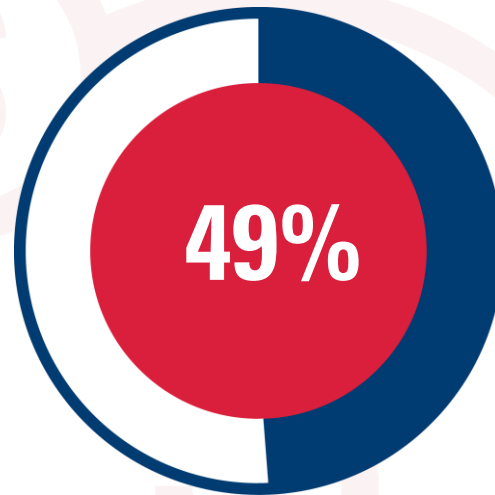

зменшилася

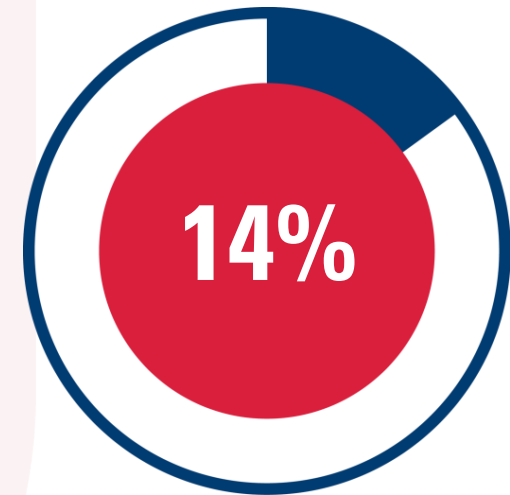
ІНВЕСТИЦІЇ КОМПАНІЙ У 2021 РОЦІ В ПОРІВНЯННІ З 2020 РОКОМ

збільшилися

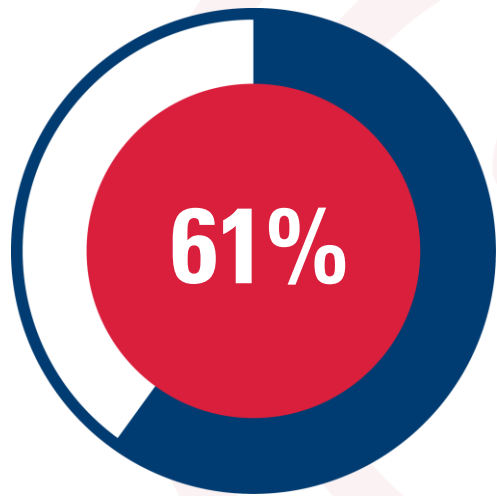

не змінилися

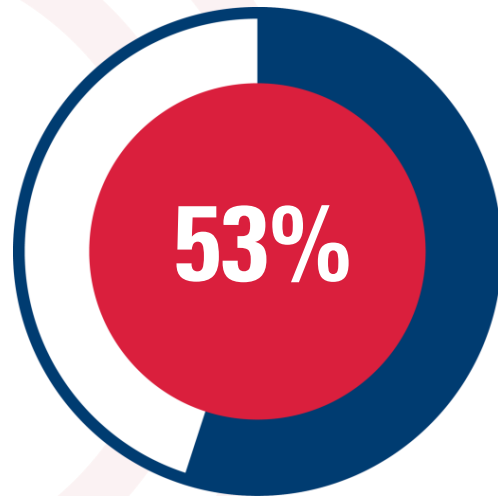

зменшилися

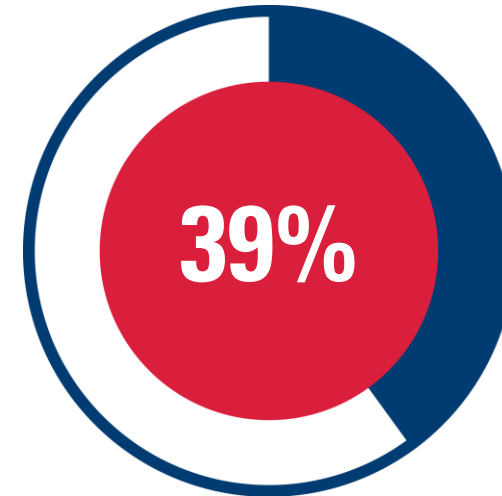
ТОП-3 КЛЮЧОВІ ЗАНЕПОКОЄННЯ ЩОДО ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ПРОТЯГОМ НАСТУПНИХ 6 МІСЯЦІВ

МОЖЛИВІСТЬ НОВОГО
ЛОКДАУНУ

ГЕОПОЛІТИЧНА
НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ

ЗАГОСТРЕННЯ КОНФЛІКТУ
З РОСІЄЮ

ІНШІ КЛЮЧОВІ ЗАНЕПОКОЄННЯ ЩОДО ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ПРОТЯГОМ НАСТУПНИХ 6 МІСЯЦІВ

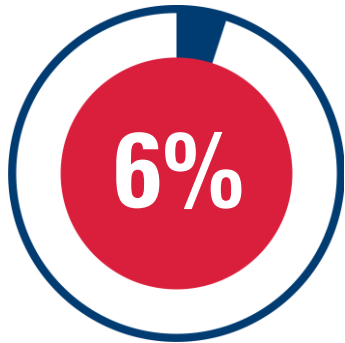
- неможливість досягнення запланованих фінансових результатів — **29%**
- безпека співробітників — **22%**
- неможливість інвестувати — **16%**
- віддалена робота — **14%**
- захист та безпека даних — **9%**
- неможливість вакцинувати співробітників — **8%**

ІНШІ ЗАНЕПОКОЄННЯ ЩОДО ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ПРОТЯГОМ НАСТУПНИХ 6 МІСЯЦІВ

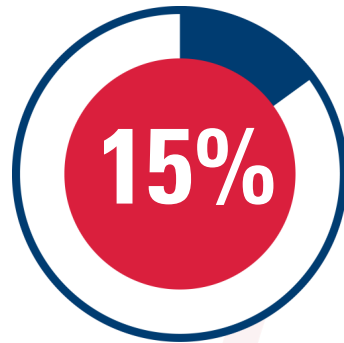
- відсутність структурних реформ
- неможливість прогнозувати
- верховенство права
- корупція
- співпраця з МВФ
- відсутність стратегії Уряду
- бурхливі законодавчі зміни в сфері оподаткування
- тиск на бізнес з боку правоохоронних органів
- таланти (емоційне благополуччя, вигорання, «відтік мізків»)
- цінова інфляція та невизначеність цін на сировину
- нестабільність фондових ринків
- питання безперервних поставок з-за кордону під час COVID-19
- політичний хаос

ВІДСОТОК ПРАЦІВНИКІВ КОМПАНІЙ, ЯКІ ПЕРЕХВОРИЛИ НА COVID-19

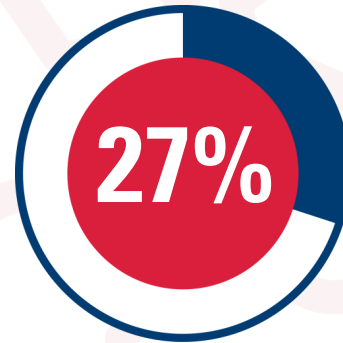
5-10%

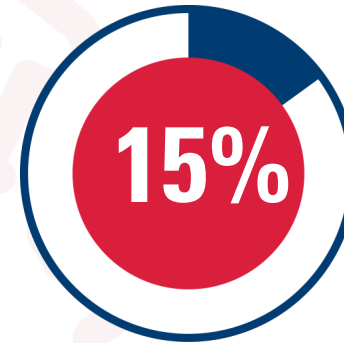
10-20%

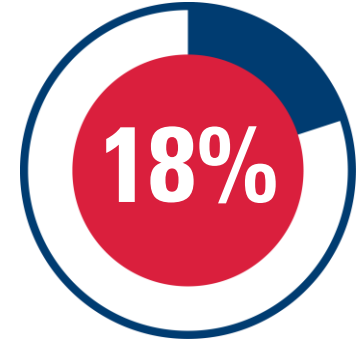
20-30%

30-40%

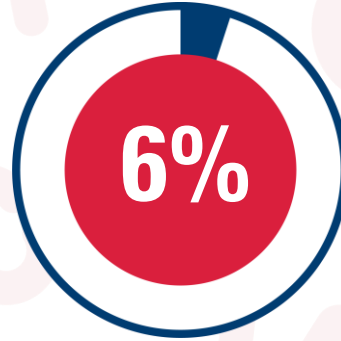
40-50%

більше 50%

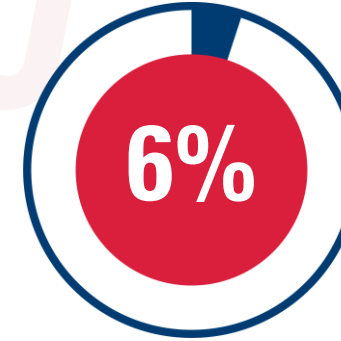
більше 60%

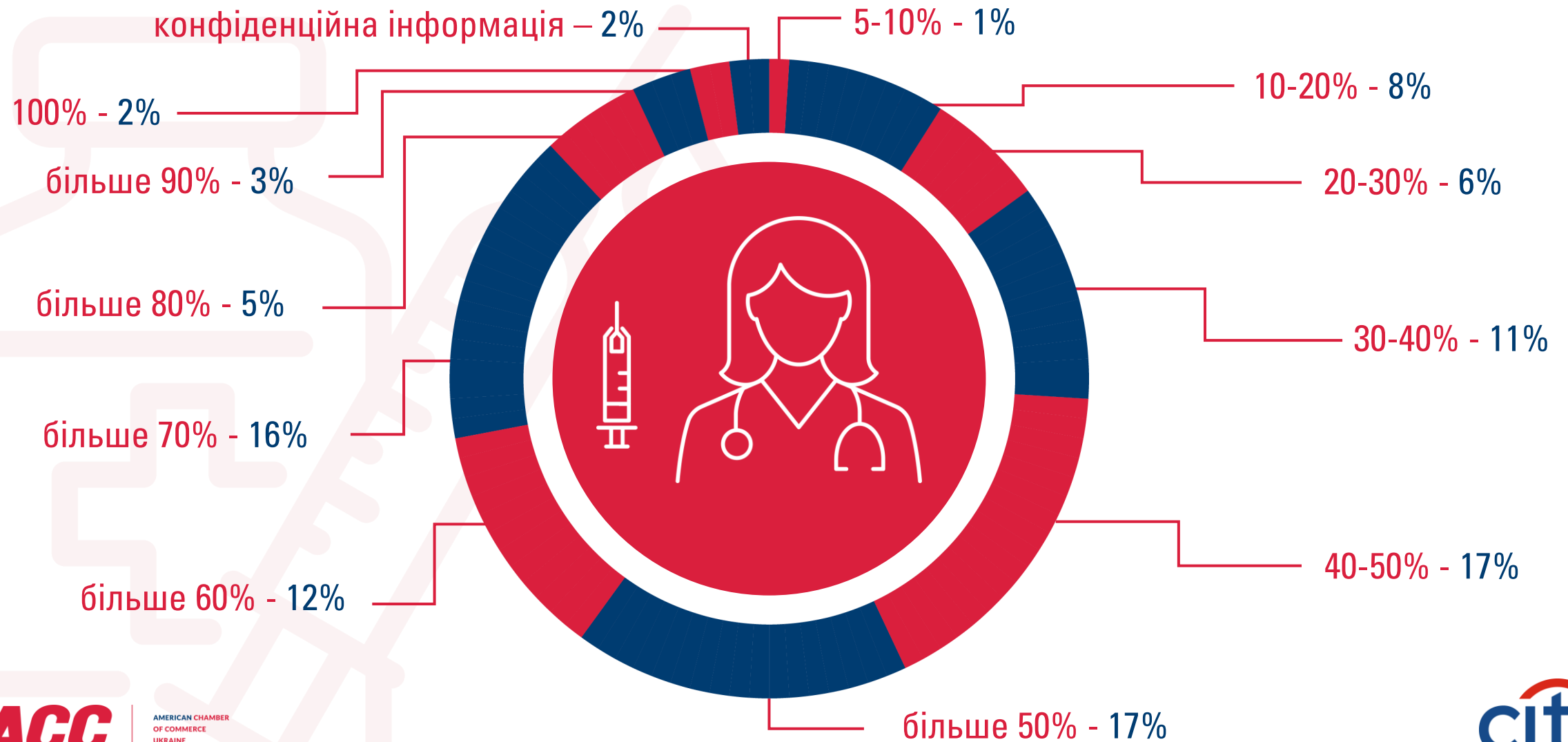
більше 70%

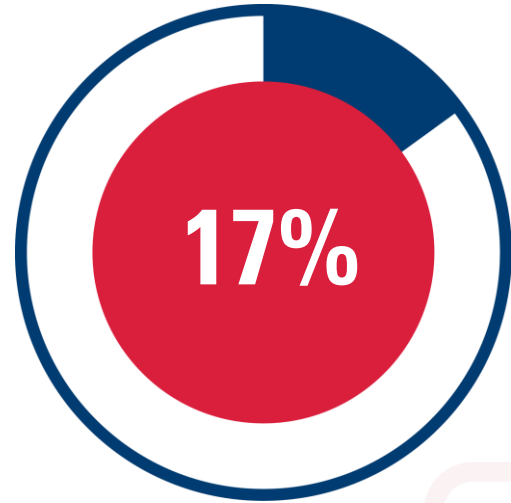
конфіденційна
інформація

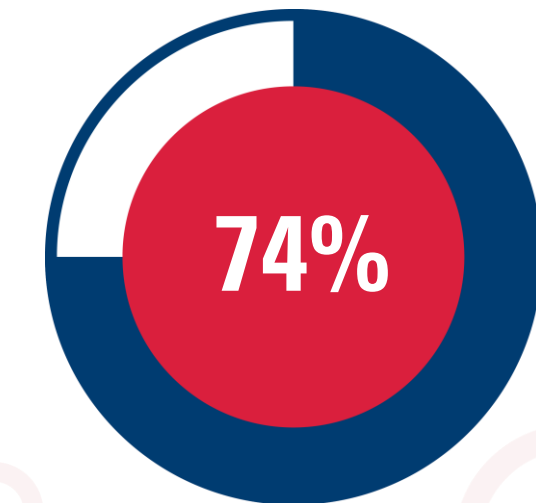
ВІДСОТОК ВАКЦИНОВАНИХ ВІД COVID-19 ПРАЦІВНИКІВ КОМПАНІЙ

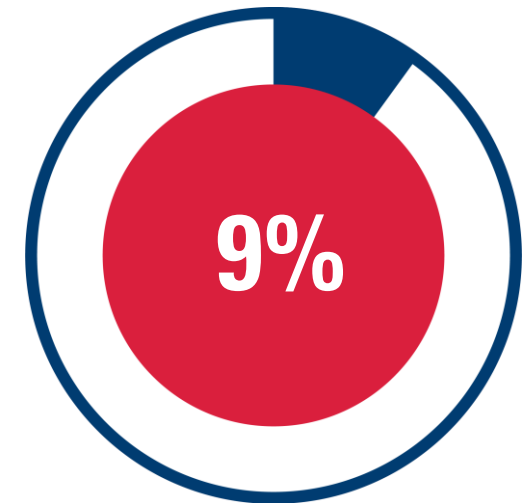
ПОТОЧНИЙ ФОРМАТ РОБОТИ КОМПАНІЙ

всі співробітники
повернулися до офісу

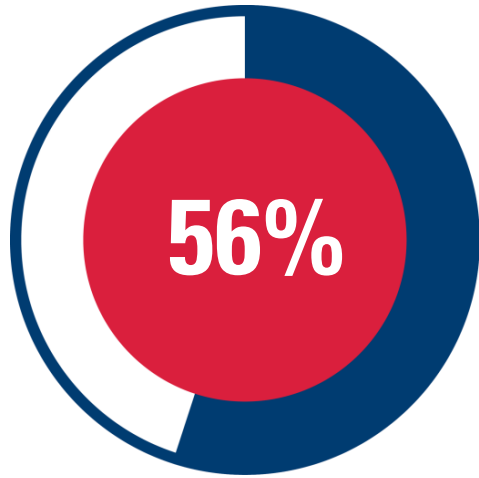
гібридний формат
роботи / позмінна
робота

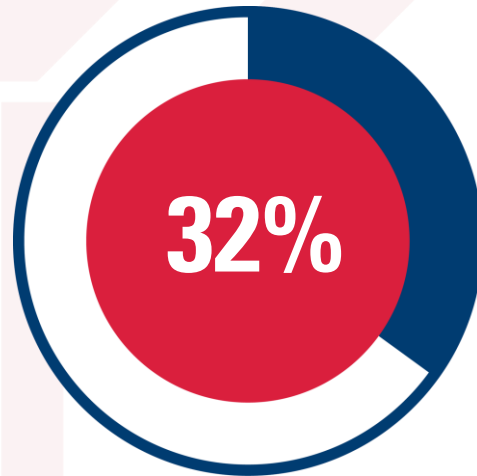
всі співробітники
продовжують працювати
віддалено

НАЙБІЛЬШІ ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ БІЗНЕСУ СТВОРЮЮТЬ

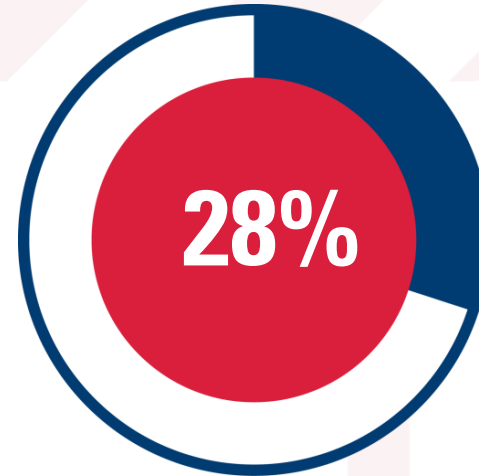
суди

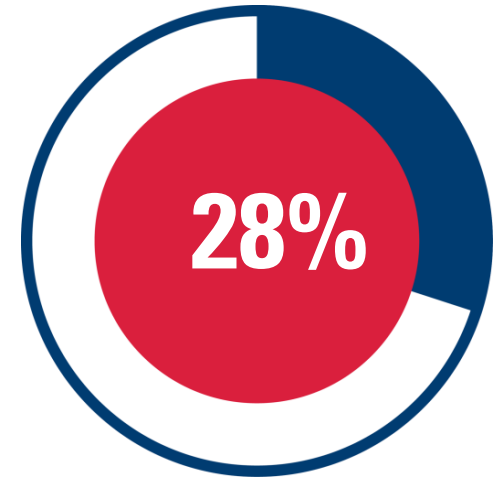
правоохоронні
органи

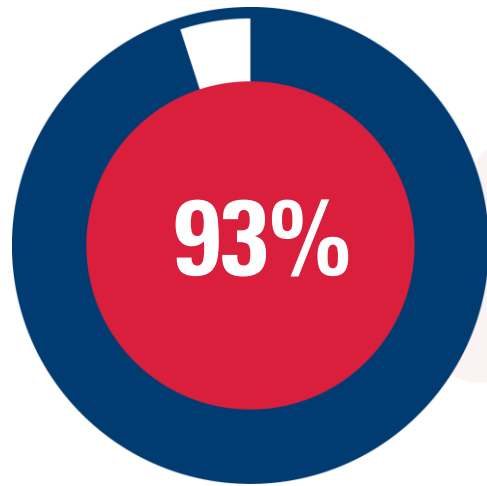
олігархи

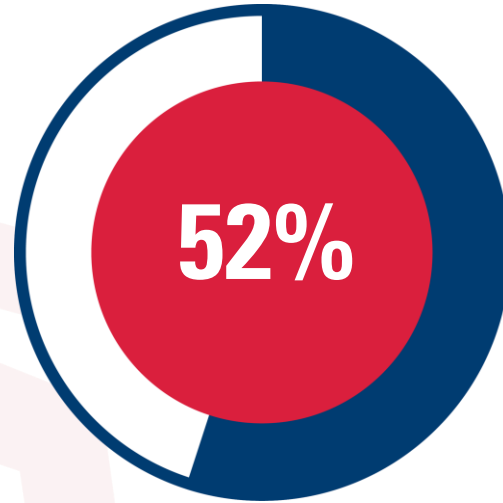
податкові
органи

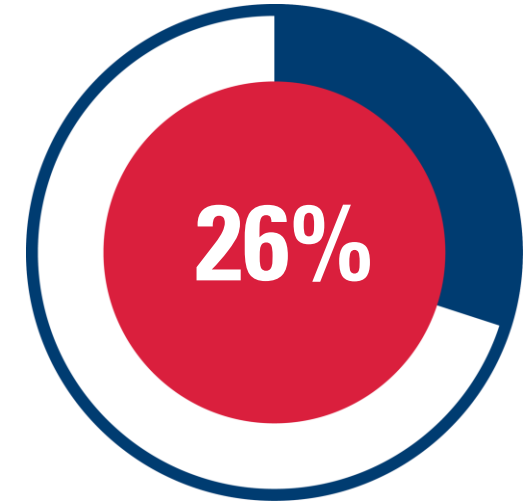
ТОП-3 СТРАТЕГІЧНІ КРОКИ, ЯКІ УРЯДУ УКРАЇНИ СЛІД ЗРОБИТИ В ПЕРШУ ЧЕРГУ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ, ПОКРАЩЕННЯ БІЗНЕС-КЛІМАТУ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

впровадження реальної та ефективної судової реформи, верховенства права, справедливого правосуддя та викорінення корупції

гарантування справедливої, рівної, передбачуваної та прозорої податкової політики, чесної конкуренції

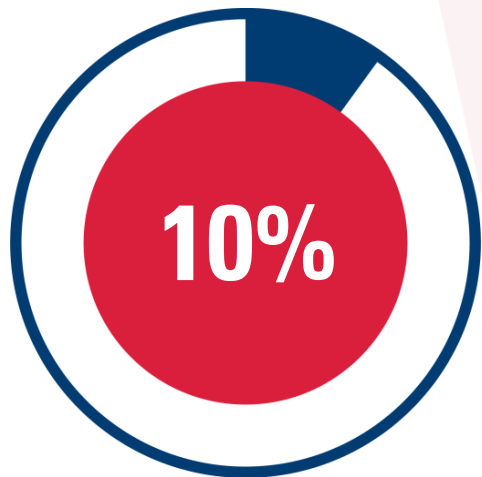

забезпечення макроекономічної стабільності та продовження співпраці з МВФ

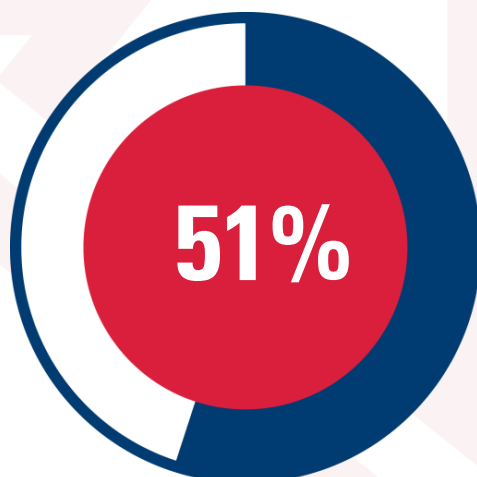
ІНШІ СТРАТЕГІЧНІ КРОКИ, ЯКІ УРЯДУ УКРАЇНИ СЛІД ЗРОБИТИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ, ПОКРАЩЕННЯ БІЗНЕС-КЛІМАТУ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

- забезпечення передбачуваності нормативно-правового середовища для інвесторів — **23%**
- захист інвестицій та прав власності — **21%**
- захист населення від COVID-19 (широкомасштабне тестування, вакцинація, ефективне лікування) — **19%**
- зменшення тіньової економіки — **18%**
- встановлення рівних правил гри шляхом усунення контролю олігархів — **15%**
- розвиток стратегічної інфраструктури — **9%**
- реформування сектору державних підприємств, державних банків та здійснення прозорої приватизації — **8%**

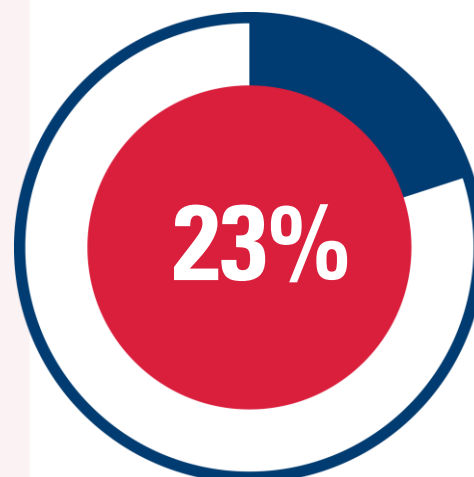
ЗАГАЛЬНИЙ ПРОГНОЗ КОМПАНІЙ ЩОДО ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ТА ПОТЕНЦІЙНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ ПРОТЯГОМ НАСТУПНИХ 6 МІСЯЦІВ

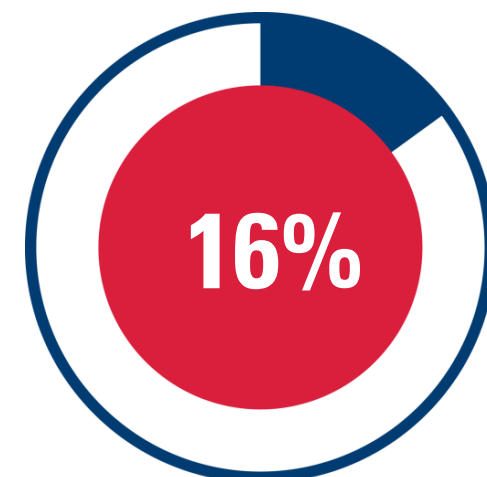
оптимістичний

стримано
оптимістичний

нейтральний

песимістичний